

Dokument z posiedzenia

**B8-0255/2019 }
B8-0256/2019 }
B8-0258/2019 }
B8-0259/2019 }
B8-0260/2019 } RC1**

17.4.2019

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

złożony zgodnie z art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu

zastępujący tym samym następujące projekty rezolucji:

B8-0255/2019 (ECR)
B8-0256/2019 (Verts/ALE)
B8-0258/2019 (S&D)
B8-0259/2019 (PPE)
B8-0260/2019 (ALDE)

w sprawie Chin, w szczególności sytuacji mniejszości religijnych i etnicznych
(2019/2690(RSP))

**Cristian Dan Preda, Michaela Šojdrová, José Ignacio Salafranca
Sánchez-Neyra, Esther de Lange, Jarosław Wałęsa, Romana Tomc,
Csaba Sógor, Pavel Svoboda, Milan Zver, Tunne Kelam,
Tomáš Zdechovský, David McAllister, Adam Szejnfeld, Andrzej Grzyb,
Inese Vaidere, Seán Kelly, Andrey Kovatchev, Marijana Petir,
Sandra Kalniete, Laima Liucija Andrikienė, Krzysztof Hetman,
Julia Pitera, László Tóké, Elmar Brok**

w imieniu grupy PPE

Elena Valenciano, Soraya Post, Jo Leinen

w imieniu grupy S&D

**Charles Tannock, Bas Belder, Monica Macovei, Branislav Škripek,
Anna Elżbieta Fotyga**

RC\1182805PL.docx

PE637.753v01-00 }
PE637.754v01-00 }
PE637.756v01-00 }
PE637.757v01-00 }
PE637.758v01-00 } RC1

w imieniu grupy ECR

Nathalie Griesbeck, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Gérard Deprez, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, Petr Ježek, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä

w imieniu grupy ALDE

Barbara Lochbihler, Reinhard Bütikofer, Heidi Hautala, Indrek Tarand, Helga Trüpel

w imieniu grupy Verts/ALE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie Chin, w szczególności sytuacji mniejszości religijnych i etnicznych (2019/2690(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji w Chinach, szczególnie z 26 listopada 2009 r. w sprawie Chin: prawa mniejszości a stosowanie kary śmierci¹, z 10 marca 2011 r. w sprawie sytuacji i dziedzictwa kulturowego w Kaszgarze (Region Autonomiczny Sinciang-Ujgur w Chinach)², z 15 grudnia 2016 r. w sprawie tybetańskiej akademii buddyjskiej Larung Gar i Ilhama Tohtiego³, z 12 września 2018 r. w sprawie stanu stosunków między UE a Chinami⁴, a także z 4 października 2018 r. w sprawie masowych arbitralnych zatrzymań Ujgurów i Kazachów w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur⁵,
- uwzględniając partnerstwo strategiczne UE-Chiny zapoczątkowane w 2003 r. oraz wspólny komunikat Komisji i Wysokiego przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 22 czerwca 2016 r. pt. „Elementy nowej strategii UE wobec Chin” (JOIN(2016)0030),
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań, przyjęte przez Radę do Spraw Zagranicznych 24 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 12 marca 2019 r. pt. „UE-Chiny – perspektywa strategiczna” (JOIN(2019)0005),
- uwzględniając wspólne oświadczenie z 21. szczytu UE-Chiny, który odbył się 9 kwietnia 2019 r.,
- uwzględniając dialog między UE a Chinami rozpoczęty w 1995 r. na temat praw człowieka oraz 37. rundę tego dialogu, która odbyła się 1 i 2 kwietnia 2019 r. w Brukseli,
- uwzględniając art. 36 konstytucji Chińskiej Republiki Ludowej gwarantujący wszystkim obywatelom prawo do wolności wyznania oraz jej art. 4, w którym zapisano prawa „narodowości mniejszościowych”,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 16 grudnia 1966 r., który Chiny podpisały w 1998 r., lecz nie ratyfikowały,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,

---

¹ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 80.

² Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 185.

³ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 108.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0343.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0377.

- uwzględniając uwagi końcowe zawarte w sprawozdaniu na temat Chin Komitetu ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Rasowej,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w strategicznych ramach dotyczących praw człowieka i demokracji Unia deklaruje, że będzie propagować prawa człowieka, demokrację, i praworządność „we wszystkich bez wyjątku dziedzinach swoich działań zewnętrznych” oraz że prawa człowieka będą „dla UE centralnym elementem stosunków ze wszystkimi państwami trzecimi, również z jej partnerami strategicznymi”; mając na uwadze, że te kwestie powinny pozostać centralnym elementem długofalowych stosunków między UE a Chinami, zgodnie z zobowiązaniem UE do obrony tych wartości w jej działaniach zewnętrznych oraz z wyrażonym przez Chiny zainteresowaniem przestrzeganiem ich we własnym rozwoju i we współpracy międzynarodowej;
  - B. mając na uwadze, że Chinom udało się wydzwignąć 700 mln osób z ubóstwa; mając jednak na uwadze, że od czasu objęcia władzy przez prezydenta Xi Jinpinga w marcu 2013 r. sytuacja w zakresie praw człowieka w Chinach ulega dalszemu pogorszeniu, a wrogość rządu wobec pokojowych protestów, wolności wypowiedzi, wolności wyznania oraz zasad praworządności się nasila; mając na uwadze, że władze chińskie zatrzymały i skazały setki obrońców praw człowieka, prawników i dziennikarzy;
  - C. mając na uwadze, że nowe przepisy dotyczące spraw religijnych, które weszły w życie 1 lutego 2018 r., są bardziej restrykcyjne w stosunku do działalności religijnej i grup religijnych i zmuszają je do większego dostosowania się do linii polityki partii; mając na uwadze, że wolność wyznania i sumienia uległa jeszcze większemu ograniczeniu od czasu rozpoczęcia reform gospodarczych i otwarcia się Chin, które nastąpiło pod koniec lat 70. ubiegłego wieku; mając na uwadze, że liczba więźniów religijnych w Chinach należy do najwyższych na świecie;
  - D. mając na uwadze, że pomimo porozumienia osiągniętego we wrześniu 2018 r. między Stolicą Apostolską a rządem chińskim w sprawie mianowania biskupów w Chinach chrześcijańskie wspólnoty religijne są narażone na coraz większe represje w tym kraju, a chrześcijanie, zarówno w kościołach podziemnych, jak i tych zatwierdzonych przez państwo, są celem ataków polegających na prześladowaniu i zatrzymywaniu wiernych, burzeniu kościołów, konfiskacie symboli religijnych i wydawaniu zakazów zgromadzeń chrześcijan; mając na uwadze, że władze chińskie w niektórych prowincjach nie zezwalają osobom poniżej 18 roku życia na udział w praktykach religijnych; mając na uwadze, że we wrześniu 2018 r. Chiny zamknęły kościół Syjon, największe zgromadzenie w Chinach, liczące ponad 1 500 wiernych;
  - E. mając na uwadze, że sytuacja w regionie Sinciang, który zamieszkuje dziesięć milionów muzułmańskich Ujgurów i etnicznych Kazachów, gwałtownie się pogorszyła, ponieważ stabilność i kontrola nad regionem Sinciang zostały podniesione do rangi najwyższego priorytetu władz chińskich zarówno ze względu na powtarzające się ataki terrorystyczne dokonywane przez Ujgurów w tym regionie lub rzekomo z nim związane, jak i strategiczne położenie Regionu Autonomicznego Sinciang-Ujgur dla koncepcji „Jeden pas i jeden szlak”; mając na uwadze, że pojawiły się informacje, według których system

obozów w prowincji Sinciang rozprzestrzenia się na inne części Chin;

- F. mając na uwadze, że – według szacunków przytoczonych przez Komitet ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Rasowej – ustanowiono program pozasądowych zatrzymań, w ramach którego przetrzymuje się na czas nieokreślony i zmusza do „reedukacji” politycznej „od dziesiątek tysięcy do ponad miliona Ujgurów”, którym nie postawiono zarzutów ani nie wytoczono procesu, i którzy są przetrzymywani arbitralnie pod pretekstem walki z terroryzmem i ekstremizmem religijnym; mając na uwadze, że w prowincji Sinciang prowadzi się politykę ścisłego ograniczania praktyk religijnych oraz języka i zwyczajów Ujgurów;
- G. mając na uwadze, że stworzono zaawansowaną sieć inwigilacyjnego nadzoru cyfrowego, obejmującą technologię rozpoznawania twarzy i gromadzenie danych;
- H. mając na uwadze, że rząd chiński odrzucił liczne wnioski grupy roboczej ONZ ds. przymusowych lub wymuszonych zaginięć, wysokiej komisarz ONZ ds. praw człowieka oraz innych osób upoważnionych w ramach procedur specjalnych ONZ dotyczące wysłania niezależnych śledczych do Sinciangu;
- I. mając na uwadze, że mimo wzrostu gospodarczego i rozwoju infrastruktury sytuacja w Tybecie w ciągu ostatnich kilku lat się pogorszyła, bowiem rząd chiński ogranicza szereg praw człowieka pod pretekstem zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności oraz podejmuje nieustające ataki na tybetańską tożsamość i kulturę;
- J. mając na uwadze, że od kilku lat w Tybecie coraz powszechniej stosowane są środki nadzoru i kontroli oraz coraz częściej dochodzi do arbitralnych zatrzymań, tortur i złego traktowania; mając na uwadze, że rząd chiński stworzył w Tybecie środowisko, w którym władza państwowa jest nieograniczona, powszechna jest atmosfera strachu, a każdy aspekt życia publicznego i prywatnego podlega ścisłej kontroli i regulacji; mając na uwadze, że w Tybecie każdy akt pokojowego sprzeciwu lub krytyki polityki państwa wobec mniejszości etnicznych lub religijnych może zostać uznany za działanie separatystyczne i tym samym przestępcze; mając na uwadze, że dostęp do Tybetańskiego Regionu Autonomicznego jest obecnie bardziej ograniczony niż kiedykolwiek w przeszłości;
- K. mając na uwadze, że według doniesień od 2009 r. wyjątkowo duża liczba Tybetańczyków, głównie mnichów i mniszek, dokonała samospalenia w proteście przeciwko restrykcyjnej polityce Chin w Tybecie oraz na znak poparcia powrotu Dalajlamy i prawa do wolności religijnej w okręgu Aba/Ngaba w prowincji Syczuan, a także w innych częściach Wyżyny Tybetańskiej; mając na uwadze, że w ciągu minionych 10 lat nie poczyniono żadnych postępów, jeśli chodzi o rozwiązanie kryzysu tybetańskiego;
- 1. jest głęboko zaniepokojony z powodu coraz bardziej represyjnej polityki wymierzonej przeciw wielu mniejszościom religijnym i etnicznym, w szczególności Ujgurom i Kazachom, Tybetańczykom i chrześcijanom, nakładającej dodatkowe ograniczenia na konstytucyjne gwarancje prawa do swobodnej ekspresji kulturowej oraz wolności religii, słowa i wypowiedzi, pokojowych zgromadzeń i zrzeszania się; domaga się, aby władze respektowały te podstawowe swobody;

2. wzywa rząd chiński, aby natychmiast zaprzestał praktyki arbitralnego zatrzymywania – bez przedstawienia zarzutów, bez procesu sądowego i wyroku skazującego za przestępstwo – członków mniejszości ujgurskiej i kazachskiej oraz Tybetańczyków, aby zamknął wszystkie obozy i ośrodki przetrzymywania oraz natychmiast i bezwarunkowo zwolnił przetrzymywane osoby;
3. apeluje o natychmiastowe uwolnienie arbitralnie zatrzymanych osób, więźniów sumienia, w tym osób praktykujących Falun Gong, oraz położenie kresu wymuszonym zaginięciom, i nalega, aby każda osoba mogła wybrać swojego przedstawiciela prawnego, miała kontakt z rodziną i dostęp do pomocy medycznej, a także aby jej sprawa została zbadana;
4. wzywa rząd chiński do natychmiastowego uwolnienia: Ujgurów, wśród których znajdują się Ilham Tohti, Tashpolat Tiyip, Rahile Dawut, Eli Mamut, Hailaite Niyazi, Memetjan Abdulla, Abduhelil Zunun i Abdukerim Abduweli; osób prześladowanych za przekonania religijne, takich jak Zhang Shaojie, Hu Shigen, Wang Yi i Sun Qian; tybetańskich działaczy, pisarzy i przywódców religijnych, którym grozi odpowiedzialność karna lub którzy zostali uwięzieni za korzystanie z przysługującego im prawa do wolności wypowiedzi, w tym Tashi Wangchuka i Lobsanga Dargye;
5. wzywa do natychmiastowego uwolnienia szwedzkiego wydawcy książek Gui Minhaia oraz dwóch obywateli kanadyjskich Michaela Spavora i Michaela Kovriga;
6. wzywa rząd chiński, aby ujawnił rodzinom pełne dane osób zaginionych w regionie Sinciang;
7. wzywa władze chińskie, aby zaprzestały prowadzenia kampanii przeciwko kongregacjom i organizacjom chrześcijańskim oraz położyły kres nękaniam i przetrzymywaniu chrześcijańskich pastorów i księży oraz przymusowym wyburzeniom kościołów;
8. wzywa władze chińskie, by stały na straży prawa do używania języka, wolności kultury i religii oraz innych podstawowych wolności Tybetańczyków oraz by powstrzymały się od stosowania polityki przesiedleń faworyzującej ludność z grupy etnicznej Han ze szkodą dla Tybetańczyków, a także od zmuszania koczowników tybetańskich do porzucenia ich tradycyjnego stylu życia;
9. potępia kampanie prowadzone w ramach „wychowania patriotycznego”, w tym środki służące inscenizowaniu tybetańskich klasztorów buddyjskich; wyraża zaniepokojenie, że chińskie prawo karne jest nadużywane do prześladowania Tybetańczyków i buddystów, których praktyki religijne traktowane są jako „działalność separatystyczna”; wyraża ubolewanie, że warunki do praktykowania buddyzmu w Tybecie znacznie się pogorszyły po tybetańskich protestach, które miały miejsce w marcu 2008 r., ponieważ rząd chiński przyjął bardziej kompleksowe podejście do „wychowania patriotycznego”;
10. wzywa władze chińskie do stosowania zagwarantowanego w konstytucji wszystkim obywatelom Chin prawa do wolności religii;
11. przypomina, że ważne jest, aby UE i państwa członkowskie poruszały kwestię łamania

praw człowieka w rozmowach z władzami chińskimi na każdym szczeblu politycznym, zgodnie z zobowiązaniem UE do wyrażania się silnym, wyraźnym i wspólnym głosem w jej stosunkach z tym krajem, w tym podczas dorocznego dialogu na temat praw człowieka, dialogu strategicznego, dialogu wysokiego szczebla i szczytu w dziedzinie gospodarki oraz zbliżającego się szczytu Euro-Azja;

12. podkreśla, że choć we wspólnym oświadczeniu wydanym po 21. szczycie UE-Chiny UE i Chiny potwierdziły, że wszystkie prawa człowieka są powszechne, niepodzielne, współzależne i wzajemnie powiązane, UE powinna wzywać Chiny, by działały zgodnie z tą deklaracją; ubolewa, że na szczycie UE-Chiny w dniu 9 kwietnia 2019 r. pilne kwestie praw człowieka ponownie odgrywały marginalną rolę; jest zdania, że w sytuacji gdy na szczycie UE-Chiny o prawach człowieka mówi się słabym głosem, Rada, Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) i Komisja powinny całkowicie zrezygnować z poruszania tych spraw i wydać oddzielny komunikat na ten temat zawierający merytoryczną ocenę sytuacji i przyczyn, dla których nie można było uzgodnić bardziej zdecydowanego języka;
13. wzywa państwa członkowskie UE, aby zapobiegały wszelkim działaniom podejmowanym przez władze chińskie na terytorium UE w celu nękania członków społeczności turkijskich, Tybetańczyków i innych grup religijnych lub etnicznych, aby skłonić ich do działania w charakterze informatorów, zmusić do powrotu do Chin lub uciszyć;
14. wzywa władze chińskie, aby umożliwiły dziennikarzom i międzynarodowym obserwatorom, w tym Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Praw Człowieka oraz specjalnym procedurom ONZ, swobodny, znaczący i nieskrępowany dostęp do regionu Sinciang i Tybetańskiego Regionu Autonomicznego; wzywa UE i państwa członkowskie, aby odegrały podczas następnej sesji Rady Praw Człowieka ONZ wiodącą rolę w sprawie rezolucji ustanawiającej misję informacyjną w regionie Sinciang;
15. wzywa rząd chiński, aby zagwarantował nieograniczone poszanowanie praw obywateli zapisanych w chińskiej konstytucji, w szczególności art. 4, który chroni mniejszości narodowe, art. 35, który chroni wolność słowa i prasy, wolność zrzeszania się, zgromadzeń oraz pochodów i demonstracji, art. 36, który uznaje prawo do wolności religii, oraz art. 41, który gwarantuje prawo do wyrażania krytyki wszelkich organów i urzędników państwowych oraz sugestii dotyczących ich działania;
16. nalega na Chiny, aby ratyfikowały Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych;
17. wzywa Chiny, aby przyznały unijnym dyplomatom, dziennikarzom i obywatelom swobodny dostęp do Tybetu na zasadzie wzajemności za możliwość korzystania przez chińskich podróżujących ze swobodnego i otwartego dostępu do całego terytorium państw członkowskich UE; wzywa instytucje UE do poważnego rozważenia kwestii dostępu do Tybetu podczas dyskusji w sprawie umowy o ułatwieniach wizowych między UE a Chinami;
18. wyraża rozczarowanie, że 37. runda dialogu UE-Chiny na temat praw człowieka nie

przyniosła żadnych znaczących rezultatów; ubolewa ponadto, że delegacja chińska nie wzięła udziału 2 kwietnia w kontynuacji dialogu, który przewidywał wymianę poglądów z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego;

19. wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel, ESDZ i państwa członkowskie, aby intensywniej monitorowały niepokojący rozwój sytuacji w zakresie praw człowieka w regionie Sinciang, w tym nasilone represje i nadzór ze strony rządu, a także aby wypowiadały się zarówno prywatnie, jak i publicznie przeciwko naruszaniu praw człowieka w Chinach;
20. wzywa Radę, aby rozważyła przyjęcie ukierunkowanych sankcji przeciwko urzędnikom odpowiedzialnym za represje w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur;
21. wzywa UE, jej państwa członkowskie i społeczność międzynarodową, aby wstrzymały wszelki eksport i transfer technologii towarów i usług, które Chiny wykorzystują do rozszerzania i usprawniania aparatu cyberinwigilacji i tworzenia profili prognostycznych; jest głęboko zaniepokojony faktem, że Chiny eksportują już takie technologie do państw autorytarnych na całym świecie;
22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentowi państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Chińskiej Republiki Ludowej.